
Správa hlavného kontrolóra Košického samosprávneho kraja o výsledku kontroly v príspevkovej organizácii Správa ciest Košického samosprávneho kraja

---

Podľa poverenia hlavného kontrolóra KSK číslo 54/2017 – 2/TK/P zo dňa 16.10.2017 vykonali zamestnanci Košického samosprávneho kraja, Útvaru hlavného kontrolóra, Nám. Maratónu mieru č. 1, Košice v čase od 19.10.2017 do 24.11.2017 kontrolu v Správe ciest KSK. Predmetná kontrola bola vykonaná na základe Plánu kontrolnej činnosti na obdobie 2. polroka 2017, schváleného uznesením č. 504/2017 z 23. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja dňa 12. júna 2017.

Správa ciest Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
---

IČO	35555777
Právna forma	331 – príspevková organizácia
Typ kontroly	tematická kontrola
Zameranie kontroly	verejné obstarávanie vybranej zákazky, hospodárenie s verejnými prostriedkami, účtovníctvo a dodržiavanie povinného zverejňovania údajov a informácií

Výsledok kontroly

Aa. VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Aa.1. Cieľ, predmet kontroly

Cieľom kontroly bolo preveriť a zhodnotiť dodržiavanie právnych predpisov, riadneho finančného hospodárenia, overiť splnenie prijatých opatrení a navrhnúť opatrenia alebo odporúčania na nápravu nedostatkov, odstránenie príčin ich vzniku a na zlepšenie činností, ktoré boli predmetom kontroly.

Predmetom kontroly bolo zadávanie zákazky, evidovanie a zverejňovanie dokumentácie z verejného obstarávania, dodržiavanie rozpočtovej klasifikácie a riadneho finančného hospodárenia, vykonanie finančnej kontroly, účtovanie, zverejňovanie údajov o zmluvách a faktúrach v súvislosti so zákazkou „vypracovanie odborného zamerania a posúdenie porúch havarijného stavu mosta 547 – 020 a vypracovanej štúdie možnosti statickej rekonštrukcie havarijného stavu mosta“.

Ab. NÁVRH SPRÁVY A NÁMIETKY

Ab.1. Prerokovanie a doručenie návrhu správy

Návrh správy o výsledku kontroly 54/2017 – 2/TK/P zo dňa 27.11.2017 bol prerokovaný s Ing. Zoltánom Bartošom – riaditeľom Správy ciest KSK a bol osobne doručený dňa 01.12.2017 na oboznámenie kontrolovanému subjektu.

Ab.2. Námietky kontrolovaného subjektu a ich vysporiadanie

K zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam a k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy nepodal kontrolovaný subjekt do určeného termínu písomné námietky.

B. VYBRANÉ ZÁKAZKY NA POSKYTNUTIE SLUŽBY

B.1. Verejné obstarávanie

B.1.1. Zadávanie zákazky

B.1.1.1. Zákazku na poskytnutie služby, ktorej predmetom bolo „zameranie, posúdenie porúch a viditeľného priehybu nosnej konštrukcie havarijného stavu mosta cez priehradu Ružín na ceste II/547“, zadal kontrolovaný subjekt ako zákazku s nízkou hodnotou postupom podľa § 117 ZVO.

Kontrolovaný subjekt oslovil z dôvodu časovej tiesne spôsobenej náhlým zhoršením stavebnotechnického stavu mosta zisteným pri mimoriadnej prehliadke dňa 23.11.2016 s výzvou na predloženie cenovej ponuky jediného uchádzača, Ing. Jozefa Kurimského – STABIL KE. Uchádzač predložil v posledný deň lehoty na predkladanie ponúk, dňa 28.11.2016 cenovú ponuku na predmet zákazky vo výške 12 300 eur bez DPH, ktorú verejný obstarávateľ akceptoval a dňa 29.11.2016 s uchádzačom uzatvoril zmluvu o poskytovaní služieb č.: 241/11/2016/SCKSK.

Kontrolný orgán zistil zo správy o výsledkoch „odborného zamerania a posúdenia porúch...“ spracovanej dodávateľom služby – Ing. Jozefom Kurimským, že v skutočnosti merania deformácií boli zrealizované trikrát v dňoch 26.11.2016, 17.12.2016 a 22.01.2017. Meranie deformácie dňa 26.11.2016 bolo vykonané Ing. Jozefom Kurimským ešte skôr, ako uplynula lehota na predkladanie ponúk na predmetnú zákazku, t.j. do 28.11.2016 uvedenej vo výzve verejného obstarávateľa zo dňa 25.11.2016. Rovnako plnenie „odborného zamerania“ bolo zahájené skôr (26.11.2016), ako bolo vôbec vykonané vyhodnotenie došlých ponúk zadaného verejného obstarávania (jedna ponuka – Ing. Kurimský) dňa 28.11.2016 a skôr, ako bola podpísaná zmluva na toto plnenie zo dňa 29.11.2016, ktorá nadobudla účinnosť 30.11.2016 (deň po dni jej zverejnenia 29.11.2016).

Dňa 09.11.2017 bol písomne požiadaný o súčinnosť Ing. Jozef Kurimský, STABIL KE, Košice, a to o písomné vyjadrenie, či pre vypracovanie „Štúdie možnosti statickej rekonštrukcie havarijného stavu mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín“, ktorú vykonal ako dodávateľ pre Správu ciest Košického samosprávneho kraja (Zmluva o dielo č. 249/12/2016/SCKSK „štúdia možnosti statickej rekonštrukcie havarijného stavu mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín v cene 19 500 eur bez DPH“) bolo potrebné vykonať vyššie uvedené odborné zameranie v zmysle zákazky „Odborné zameranie, posúdenie porúch a viditeľného priehybu nosnej konštrukcie havarijného stavu mosta cez priehradu Ružín“, ktorej bol rovnako dodávateľom (3 merania v dňoch 26.11.2016, 17.12.2016 a 22.01.2017). V svojej písomnej odpovedi Ing. Kurimský konštatuje existenciu súvislosti medzi uvedenými zákazkami a že opakované zamerania boli nutné pre vypracovanie štúdie možnosti statickej rekonštrukcie havarijného stavu mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín.

V technickej správe k „projektovému riešeniu havarijného stavu mosta“ z januára 2017 však Ing. Kurimský uvádza ako projektové podklady potrebné k spracovaniu tejto štúdie iba výsledky „inžinierskeho zamerania vykonaného vo februári 2016“, nie však „inžinierskeho zamerania vykonaného v novembri 2016“.

Na základe komplexného posúdenia všetkých predložených dokladov, dokumentov a získaných vyjadrení od verejného obstarávateľa a dodávateľa odborných zameraní a štúdie a ich zhodnotenia nie je možné pre účely verejného obstarávania jednoznačne a bez pochyb preukázať funkčnú, t.j. vecnú súvislosť medzi týmito zákazkami.

Vyššie uvedené kroky verejného obstarávateľa v časových súvislostiach poukazujú na to, že vyhlásenie a vyhodnotenie zadanej zákazky bolo uskutočnené iba formálne, pretože úspešný uchádzač začal realizovať plnenie - meranie skôr (26.11.2016), ako bolo toto verejné obstarávanie vyhodnotené (28.11.2016) a skôr, ako bola podpísaná predmetná zmluva a ako nadobudla účinnosť (30.11.2016), čo je z dôvodu právnej istoty zúčastnených strán (verejného obstarávateľa a dodávateľa služby) neprijateľné a vytvára do budúcnosti mnohé riziká pre verejného obstarávateľa (písomne nedohodnutá cena, podmienky prijatia plnenia z hľadiska kvality, reklamácie, záruky a pod.).

B.1.1.2. Kontrolovaný subjekt po vyhlásení mimoriadnej udalosti, ku ktorej došlo náhlým zhoršením stavebnotechnického stavu mosta, zadal zákazku s nízkou hodnotou podľa § 117 ZVO, ktorej predmetom bolo vypracovanie štúdie možnosti statickej rekonštrukcie mosta II/547-020 na ceste II/547, zahŕňajúcej spracovanie zjednodušenej projektovej dokumentácie vrátane technickej správy pre oboznámenie zhotoviteľa so spôsobom rekonštrukcie a spracovanie rozpočtu nákladov – ocenený rozpočet na rekonštrukciu. Kontrolovaný subjekt s odôvodnením vzniku havarijnej udalosti a časovej tiesne oslovil iba jedného dodávateľa, Ing. Kurimského – STABIL KE. Dňa 14.12.2016 prevzal uchádzač výzvu na predloženie cenovej ponuky a dňa 16.12.2016 ju doručil kontrolovanému subjektu, ktorý s ním dňa 21.12.2016 uzatvoril zmluvu o dielo č. 249/12/2016/SCKSK v hodnote 19 500 eur bez DPH s lehotou plnenia do 22.01.2017.

Dňa 28.12.2016 uzatvoril zmluvu na zákazku s nízkou hodnotou na poskytnutie služby - uskutočnenie geologického prieskumu s názvom: „Geologický prieskum potrebný pre štúdiu a projekt rekonštrukcie mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín“. Predmetom zákazky bolo vypracovanie celkovej štúdie - elaborátu geologického prieskumu vrátane výkresovej dokumentácie, záverečnej správy geológa. Zákazka bola zadaná spoločnosti GEOTECHNIK PLUS, s. r. o. v sume 8 040 eur bez DPH.

Z posúdenia oboch zákaziek vyplynulo, že geologický prieskum bol nevyhnutne potrebným podkladom pre vypracovanie štúdie. Túto vzájomnú previazanosť zákaziek potvrdzuje skutočnosť, že Ing. Kurimský, dodávateľ štúdie, vychádzal pri jej spracovaní aj z geologického prieskumu ako z jedného z podkladov, na základe ktorých predmetnú štúdiu v januári 2017 vyhotovil.

Na skutočnosť, že verejný obstarávateľ si bol vedomý súvisu medzi oboma zákazkami, poukazuje aj názov zákazky na realizáciu prieskumu, ktorú verejný obstarávateľ pomenoval ako: „Geologický prieskum potrebný pre štúdiu a projekt rekonštrukcie mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín“. S prihliadnutím na predmet jeho činnosti a odbornú spôsobilosť jeho zamestnancov, musel mať tiež kontrolovaný subjekt vedomosť o tom, že geologický prieskum je podkladom potrebným pre štúdiu a s touto teda priamo súvisí. Súvis oboch zákaziek vyplynul aj z formulácie čl. III. bodu 2. zmluvy o dielo č. 255/12/2016MO, kde bol predmet zákazky vymedzený nasledovne: „Geologický prieskum potrebný pre vypracovanie štúdie a projektovej dokumentácie bude pozostávať z: -zistenia podložia v blízkosti záverov mosta prostredníctvom prieskumných sond zrealizovaných na oboch stranách brehu mosta -zrealizovanie prieskumných vrtov minimálne v počte 4ks, 2ks na každom brehu -geodetické vytýčenie plôch, výškové a polohopisné určenie“.

Obe zákazky mal kontrolovaný subjekt zadať ako jednu zákazku postupom pre zadávanie podlimitných zákaziek (súhrnná hodnota 27 540 eur bez DPH). Kontrolovaný

subjekt však zadal obe zákazky samostatne ako zákazky s nízkymi hodnotami, pričom opomenul ich funkčnú, časovú a miestnu súvislosť.

Kontrolovaný subjekt zadal obe zákazky z dôvodu časovej tiesne spôsobenej vznikom havarijného stavu mosta vybranému uchádzačovi bez oslovenia iných subjektov a vykonania prieskumu trhu. Uvedený postup zvolil podľa pravidiel pre zadávanie zákaziek s nízkymi hodnotami, ktoré si určil vo vnútornom predpise upravujúcom proces zadávania týchto zákaziek. Časová tieseň verejnému obstarávateľovi nevznikla v dôsledku mimoriadnej udalosti, ktorú predvídať nemohol, práve naopak, na základe chronologického sledu udalostí, krokov ktoré verejný obstarávateľ po prvom zistení (október 2015) zhoršeného stavebnotechnického stavu mosta vykonal a informácii, ktorými v tejto súvislosti disponoval mohol a mal predpokladať, že k zhoršeniu stavu mosta dôjsť môže.

Zamestnanec kontrolovaného subjektu - referent mostov za účasti autorizovaného statika Ing. Kurimského vykonal 18.11.2015 periodickú prehliadku mosta, o ktorej vypracovali ešte toho dňa protokol z hlavnej prehliadky mosta, v ktorom bolo konštatované zhoršenie stavebnotechnického stavu (celkového) zo stupňa 3 na stupeň 5, o. i. aj z dôvodu zisteného viditeľného poklesnutia v strede mosta, resp. trvalého priehybu v piatom stupni. Osoba zodpovedaná za vyhotovenie protokolu v ňom okrem uvedených skutočností – väd v časti protokolu „hodnotenie starostlivosti o most“ uviedla, že: „starostlivosť správcu o most z hľadiska stavebnej a nestavebnej údržby sa hodnotí stupňom 2 – nedostatočná“.

O zhoršenom stave mosta (priehybe v jeho strede) informoval štatutárny orgán kontrolovaného subjektu aj na rokovaní dopravnej komisie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja dňa 03.02.2016.

Kontrolovaný subjekt dal na základe vizuálnej obhliadky mostného objektu vykonanej zamestnancom – referentom mostov, vypracovať stavebno-statický prieskum mostnej konštrukcie na ceste II/547 cez priehradu Ružín IDM M854. Na základe prieskumu trhu vykonaného u troch záujemcov zadal zmluvou o poskytovaní služieb č. 16/02/2016/SCKSK uzatvorenou dňa 22.02.2016 zákazku na poskytnutie služieb uchádzačovi Ing. Jozefovi Kurimskému – STABIL KE. V technickej správe z marca 2016 Ing. Kurimský – autorizovaný stavebný inžinier, uviedol v časti „záver“ správy: „Z výsledkov časti prieskumu navrhujeme znížiť rýchlosť pre motorové vozidlá na 30 km/h; povoliť prevádzku len pre osobné vozidlá a autobusovú dopravu.“ Ďalej uvádza: „V priebehu výskumných prác sme zistili, že cez most premávajú ťažké vozidlá s drevom, kde sa tonáž odhaduje až do 50 t. Za súčasného zlého stavu mostnej konštrukcie je veľmi riskantné povoliť prechod takýchto vozidiel cez most. Navrhujeme okamžité zníženie rýchlosti na 30 km/h s max. tonážou do 12,5 t. Túto skutočnosť žiadame prísne kontrolovať až do doby, kým nebude most zrekonštruovaný“. Z dôvodu neúplnosti prieskumu za účelom súhrnného poznania stavu mosta navrhol Ing. Kurimský dopracovať a zistiť skúšky pevnosti betónov, zrealizovať ich chemický rozbor, zistiť trvalú deformáciu mostovky za účelom predvídateľnosti celkovej degradácie mosta a získať poznatky o prevádzkovej dynamickej deformácii – kmitaní. Zároveň uviedol, že až na základe súhrnného prieskumu bude možné odporučiť alternatívne riešenia záchrany tejto technickej pamiatky.

V záujme doplnenia údajov v zmysle technickej správy z marca 2016 nechal kontrolovaný subjekt vypracovať diagnostiku železobetónových konštrukcií mostnej konštrukcie na ceste II/547 cez priehradu Ružín. Zmluvu o poskytovaní služieb č. 24/03/2016/SCKSK uzatvoril s Ing. Jozefom Kurimským – STABIL KE dňa 18.03.2016. Výsledkom prác v zmluvne dojednanom rozsahu bola opäť aj technická správa (dátum spracovania: apríl 2016), kde v časti „záver“ poskytovateľ služieb uvádza: „Z ohľadu na vysoké kmitanie na konci konzol v dilatácii musíme úžitkové zaťaženie od dopravy znížiť a na súčasný stav povoľujeme prejazd vozidiel s max tonážou do 12,5 t a zníženie rýchlosti na 30 km/h. Na základe uvedených skutočností predmetný most súčasným dopravným

požiadavkám nevyhovuje. Je potrebné pripomenúť aj strategický obranný význam daného mosta. Na základe toho je nutné most v krátkom čase rekonštruovať – zosilniť, aby mohol slúžiť svojmu účelu aj naďalej. Toto odporúčanie je z hľadiska ekonomiky najpriateľnejšie.“

Ďalšie merania boli vykonané autorizovaným stavebným inžinierom - statikom až 26.11.2016, kedy Ing. Kurimský už konštatoval také poruchy mosta, ktoré ho neumožnili naďalej užívať na určený účel a viedli vyhláseniu mimoriadnej situácie dňa 12.12.2016 a k jeho úplnému uzatvoreniu dňa 24.12.2016. V protokole o mimoriadnej prehliadke mosta vypracovanom dňa 06.12.2016 bola opäť vyhodnotená starostlivosť správcu o most ako nedostatočná.

Kontrolovaný subjekt vykonal kroky k zabezpečeniu opatrení – obmedzenia maximálnej povolenej rýchlosti a tonáže vozidiel, ktorými statik podmienil ďalšie užívanie mosta, až v máji 2016, keď 31.05. podal žiadosť na Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR o vykonanie obmedzení v doprave na moste, pričom záväzný súhlas OR PZ vydal 01.07.2016 a kontrolovanému bol doručený 12.07.2016. Riaditeľ SC KSK o týchto krokoch informoval aj na rokovaní dopravnej komisie 08.06.2016, pričom uviedol, že k nim kontrolovaný subjekt pristúpil z dôvodu, aby „nedošlo k ďalšej deštrukcii“. Je evidentné, že už v tom čase predpokladal, že v prípade nevykonania opatrení, je pravdepodobné, že k deštrukcii mosta môže dôjsť. Po umiestnení dopravného značenia obmedzujúceho premávku na moste však kontrolovaný subjekt objektívne nedokázal zabezpečiť kontrolu jeho dodržiavania tak, aby došlo predovšetkým k vylúčeniu ťažkej nákladnej dopravy z prejazdu po moste.

Za týchto okolností, spočívajúcich vo vedomosti kontrolovaného o rozsahu a závažnosti poškodenia mosta a o nemožnosti splniť preventívne opatrenia v požadovanom rozsahu, mohol kontrolovaný subjekt predvídať, že k ďalšiemu zhoršeniu stavu mosta môže dôjsť a vzhľadom na charakter a technické riešenie konštrukcie mosta, ako aj na povahu zistenej vady (trvalý priehyb v strede mosta), mu nebude možné zabrániť inak, ako jeho včasnou rekonštrukciou. Kontrolovaný subjekt vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 08.11.2017 uviedol, že k 31.12.2016 viedol v stavebnotechnickom stave, v stupni 5 – zlý, 29 mostov, ktoré má v správe, pričom ani jeden z týchto mostov nemal takú poruchu, aká bola zistená pri predmetnom moste.

Možno teda konštatovať, že vzhľadom na konštrukčné riešenie mosta a povahu poruchy, ktorá sa nevyskytla pri žiadnom z 29 mostov v 5. stupni a výsledky meraní, ktoré podľa technickej správy z apríla 2016 vypracovanej Ing. Kurimským, preukázali, že priehyb mosta pri zaťažení je 5 násobne vyšší ako limitný priehyb, vedel kontrolovaný subjekt, že stav tohto mosta, resp. jeho vady nie sú porovnateľné s ostatnými mostmi zaradenými do rovnakého stavebnotechnického stupňa, a teda mal k nemu z týchto dôvodov pristupovať s osobitnou starostlivosťou. Napokon aj sám Ing. Kurimský na 21. zasadnutí Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja konaného dňa 20.02.2017 uviedol: „Keby som chcel robiť počet pravdepodobností z tých 600 mostov, ktoré sú približne, počet 600 mostov v kraji, tak by som vychádzal asi z týchto vecí. Aká je dĺžka mosta, kedy bol postavený, z akého materiálu a aká je frekvencia na tomto moste. A takto, keď tak dosť dobre poznám, pretože aj z vlastnej iniciatívy chodím po týchto mostoch a cestách. Tak asi by mi vyšlo, že tento most by som dal na prvé miesto“. Keďže v čase pred vyhlásením mimoriadnej situácie kontrolovaný subjekt pri posudzovaní stavebnotechnického stavu mosta spolupracoval práve s Ing. Kurimským, bol dostatočne oboznámený s nutnosťou riešiť urgentne vzniknutý stav, a to už v marci, resp. apríli 2016.

Kontrolovaný subjekt mohol predvídať na základe informácií, údajov z meraní a vypracovaných odborných stanovísk, vzhľadom na špecifickú konštrukciu, vek mosta a nemožnosť zabezpečiť plnenie opatrení, ktoré mali znížiť riziko zhoršenia stavu mosta, že je toto riziko reálne a nie zanedbateľné. Kontrolovaný subjekt sa pri zadávaní oboch zákaziek

nemohol dostať do časovej tiesne, pretože zhoršenie stavu mosta z uvedených dôvodov predvídať mohol, a teda mohol zadať tieto zákazky ešte v čase, pred vyhlásením mimoriadnej situácie, keďže potreba ich spracovania nebola nevyhnutne viazaná na vyhlásenie mimoriadnej situácie, ale vyplynula z existencie väd na moste takého rozsahu, ktorý si vyžadoval jeho rekonštrukciu už v apríli 2016. Navyše pre vypracovanie štúdie realizovateľnosti použil kontrolovaný subjekt, s výnimkou geodetického prieskumu, ako vstupné podklady merania z februára a marca 2016.

Kontrolovaný subjekt ako verejný obstarávateľ zadal podlimitnú zákazku na poskytnutie služieb týkajúcej sa objektu mosta cez priehradu Ružín na ceste II/547 jej rozdelením ako dve samostatné zákazky s nízkou hodnotou s názvom „štúdia možnosti statickej rekonštrukcie havarijného stavu mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín v cene 19 500 eur bez DPH“ a „geologický prieskum potrebný pre štúdiu a projekt rekonštrukcie mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín v cene 8 040 eur bez DPH“, a to s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu zákazky pod finančné limity podľa zákona o verejnom obstarávaní, čím sa vyhol zákonom určenému postupu jej zadania ako podlimitnej zákazky nie bežne dostupnej na trhu.

Kontrolovaný subjekt porušil zákon o verejnom obstarávaní, pretože pri zadávaní podlimitnej zákazky nepostupoval podľa tohto zákona v tom, že rozdelením zákazky s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu zákazky pod finančné limity nezabezpečil voľnú a efektívnu súťaž dodávateľov, čím nedodrжал princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov.

B.1.2. Evidovanie a zverejňovanie dokumentácie

Kontrolovaný subjekt mal zriadený profil na webovom sídle Úradu pre verejné obstarávanie. Dokumentáciu zo zadávania zákaziek evidoval v registratúrnom denníku, ktorý viedol v elektronickej forme.

Kontrolou neboli zistené nedostatky.

B.2. Hospodárenie s verejnými prostriedkami

B.2.1. Dodržanie rozpočtovej klasifikácie a riadneho finančného hospodárenia

B.2.1.1. Na základe monitoringu mosta cez vodnú priehradu Ružín a výsledkov odborného zamerania priehybu mostnej konštrukcie z novembra 2016 bola 07.12.2016 vyhlásená čiastočná uzávera mosta pre nákladnú dopravu a následne od 24.12.2016 aj pre osobné vozidlá. Okresným úradom Košice bola 12.12.2016 vyhlásená mimoriadna situácia.

Kontrolovaný subjekt zadal zákazku s nízkou hodnotou na predmet „Štúdia možnosti statickej rekonštrukcie mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín“, pričom v zmysle internej smernice zdôvodnením havarijného stavu postupoval bez prieskumu trhu a bez oslovenia viacerých záujemcov (kontrolné zistenia predmetnej zákazky vo veci postupu pri verejnom obstarávaní sú uvedené v časti B.1.1. Zadávanie zákazky).

Zmluva na predmetnú štúdiu bola uzatvorená dňa 21.12.2016, projektová štúdia spracovaná dodávateľom Ing. Jozef Kurimský – STABIL KE bola vypracovaná v januári 2017 a odovzdaná kontrolovanému subjektu dňa 05.01.2017. Faktúra č. 1001/2017 zo dňa 10.01.2017 za dodávku štúdie bola v zmluvne dohodnutej cene 23 400 eur s DPH (19 500 eur bez DPH) uhradená dňa 08.02.2017.

Predmetná projektová štúdia bola použitá kontrolovaným subjektom ako podklad k verejnému obstarávaniu realizácie odstránenia havarijného stavu mosta, zákazky „Odstránenie havarijného stavu mosta II/547 020 Ružín – rekonštrukcia“. Kontrolovaný subjekt v oznámení o použití priameho rokovacieho konania v dôsledku mimoriadnej udalosti zdôvodnil použitie tohto postupu mimoriadnou udalosťou a časovou tiesňou. Uvedený postup preskúmal aj Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“), ktorý v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného pred uzavretím zmluvy nezistil porušenie zákona o verejnom obstarávaní, ktoré malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania (rozhodnutie ÚVO č. 5700-6000/2017-ODI zo dňa 31.05.2017).

V priebehu priameho rokovacieho konania s 3 uchádzačmi: Združenie EUROVIA, Košice, Strabag, s.r.o., Bratislava a Inžinierske stavby, a.s., Košice bola 2 uchádzačmi vznesená požiadavka možnosti realizovania variantného riešenia, ktoré by bolo podľa ich názoru lacnejšie a rýchlejšie. Tým by bol dosiahnutý cieľ, t.j. odstránenie havarijného stavu mosta, ktorý je možné odvodiť aj z vyjadrenia kontrolovaného subjektu, že je potrebné pristúpiť urýchlene k odstráneniu havarijného stavu mosta zabezpečujúceho priame dopravné spojenie medzi regiónmi, ktoré oddeľuje vodná nádrž Ružín (Oznámenie o použití priameho rokovacieho konania v dôsledku mimoriadnej udalosti, Vestník ÚVO č. 36/2017). Združenie EUROVIA nevyžadovalo možnosť predkladania variantného riešenia. Kontrolovaný subjekt na základe požiadavky 2 uchádzačov v priebehu rokovacieho konania pristúpil k umožneniu predloženia aj variantných riešení.

Okrem pôvodného návrhu (cenová ponuka spracovaná podľa projektovej štúdie vypracovanej v januári 2017 dodávateľom Ing. Jozef Kurimský – STABIL KE pre Správu ciest KSK) predložili variantné riešenia všetci 3 uchádzači: 2 variantné riešenia Združenie EUROVIA, 1 variantné riešenie Strabag, s.r.o. a 2 variantné riešenia Inžinierske stavby, a.s.. Variantné riešenie č. 2 od Združenia EUROVIA bolo spracované tým istým projektantom, ktorý spracoval „pôvodný“ návrh, t.j. projektovú štúdiu pre Správu ciest KSK. Všetky variantné riešenia boli komisiou, vrátane odborne spôsobilých osôb – statikmi posúdené ako návrhy technicky realizovateľné, teda spĺňajúce opis predmetu zákazky a boli pripustené do hodnotenia.

Kontrolou obsahu jednotlivých technických riešení, tak „pôvodného“ návrhu (projektová štúdia vypracovaná v januári 2017 dodávateľom Ing. Jozef Kurimský – STABIL KE pre SC KSK), ako aj variantných technických riešení (variantné návrhy) uchádzačov bolo zistené, že projektovým podkladom pre ich spracovanie boli rovnaké dokumenty – polohopisné a výškopisné zameranie od LOGIC DISPLAY s.r.o., správa geotechnického prieskumu od GEOTECHNIK-PLUS, s.r.o. a inžinierske zameranie z februára 2016.

Obdobné havarijné stavy mostov v správe SR riešila z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie a časovej tiesne Slovenská správa ciest, Bratislava, Investičná výstavba a správa ciest postupom VO – priame rokovacie konanie tak, že v rámci postupu pri opise predmetu zákazky vyžadovali od uchádzačov okrem realizácie stavby (odstránenie havarijného stavu mosta) aj vypracovanie technického riešenia, vypracovanie PD a v jednom prípade aj spracovanie prieskumov a meraní (geologický, hydrogeologický, v prípade potreby aj pedologický a dendrologický), a tiež inžiniersku činnosť. Teda zákazka na odstránenie havárie mosta zdôvodnená ako mimoriadna situácia, odstránenie havarijného stavu mosta a časová tieseň bola realizovaná komplexne ako zmiešaná zákazka nielen na stavebné práce, ale aj na návrh technického riešenia, spracovanie PD a príp. aj prieskum a merania, t.j. zhotoviteľ stavebných prác je súčasne aj navrhovateľ technického riešenia a projektant. Tento postup z hľadiska dosiahnutia cieľa, a to odstránenie havárie a nepredlžovanie mimoriadnej situácie, je najvhodnejším - optimálnym postupom. Zadanie samostatnej zákazky na spracovanie technického riešenia - projektová štúdia, ktorej realizácia v predmetnej veci trvala 24 dní (12.12.2016 rozhodnutie o potrebe spracovania projektovej štúdie, 05.01.2017

dodanie projektovej štúdie), nie je dôvodné v čase mimoriadnej situácie, zdôvodňovania časovej tiesne a nutnosti urýchlenného konania na odstránení havárie. Okrem uvedeného sa podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu dňa 19.01.2017 uskutočnilo zasadnutie odbornej komisie statikov za účelom posúdenia vhodnosti navrhnutého projektového riešenia, ktorá vyhodnotila návrh ako realizovateľný a odporučila ďalšie doplnkové merania (vyjadrenie pre ÚVO č. IU – 2017/791-4397 zo dňa 23.05.2017), t.j. uplynulo 14 dní od prevzatia projektovej štúdie. Následne až dňa 17.02.2016 kontrolovaný subjekt pristúpil k zaslaní oznámenia o použití priameho rokovacieho konania na realizáciu stavebných prác.

Zhodnotením použitia verejných prostriedkov na štúdiu možnosti statickej rekonštrukcie mosta cez priehradu Ružín vo vzťahu k realizovaným postupom kontrolovaného subjektu v procese odstránenia havarijného stavu mosta II/547 020 Ružín – rekonštrukcia, t.j. zhodnotením vzájomného pomeru medzi použitými prostriedkami a dosiahnutými výsledkami možno konštatovať, že nebola dodržaná zásada efektívneho použitia verejných prostriedkov z dôvodov uvedených nižšie v časti „Zhrnutie kontrolných zistení a odporúčania“.

Pre účely odstránenia havarijného stavu mosta a naplnenia podmienok kontrolovaným subjektom zvoleného postupu vo verejnom obstarávaní v podobe okamžitého konania smerujúceho k odstráneniu vzniknutého stavu boli verejné prostriedky na obstaranie „štúdie možnosti statickej rekonštrukcie mosta cez priehradu Ružín“ v sume 23 400 eur s DPH vynaložené neefektívne.

B.2.2. Vykonanie finančnej kontroly

B.2.2.1. Kontrolovaný subjekt pri vybraných dokladoch vykonával nesprávne základnú finančnú kontrolu, pretože na dokladoch (kontrolných listoch) súvisiacich s finančnou operáciou nevyznačili zamestnanci pri odsúhlasení rozpočtu vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, prípadne v nej pokračovať.

Kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v tom, že doklad súvisiaci s finančnou operáciou, na ktorom sa vykonáva overovanie základnou finančnou kontrolou, neobsahoval všetky náležitosti podľa citovaného zákona.

B.3. Správnosť účtovania

Faktúra č. 1001/2017 od dodávateľa Ing. Jozef Kurimský – STABIL za „Štúdia možnosti statickej rekonštrukcie havarijného stavu mosta na ceste II/547 cez priehradu Ružín“ na sumu 23 400 eur bola správne zaúčtovaná a výdavok bol zatriedený do správnej rozpočtovej položky rozpočtovej klasifikácie.

Faktúra č. 0802/2017 od dodávateľa Ing. Jozef Kurimský – STABIL KE za „Odborné zameranie, posúdenie porúch a viditeľného priehybu mostnej konštrukcie havarijného stavu mosta cez priehradu Ružín“ na sumu 14 760 eur bola správne zaúčtovaná a výdavok bol zatriedený do správnej rozpočtovej položky rozpočtovej klasifikácie.

Kontrolou správnosti účtovania neboli zistené nedostatky.

B.4. Zverejňovanie údajov o zmluvách a faktúrach

Kontrolovaný subjekt zverejňoval údaje o zmluvách a faktúrach z kontrolovanej vzorky na svojom webovom sídle spôsobom a v rozsahu príslušných ustanovení zákona č. 211/200 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Zhrnutie kontrolných zistení a odporúčania

vybrané zákazky na poskytnutie služby

- *Zistenie*
    - B.1.1.1.** Formalistický postup vo verejnom obstarávaní pri vyhlásení a vyhodnotení zákazky „zameranie, posúdenie porúch a viditeľného priehybu nosnej konštrukcie havarijného stavu mosta cez priehradu Ružín na ceste II/547“.
  - *Predpis / zhodnotenie*

Úspešný uchádzač začal realizovať plnenie poskytovanej služby – odborné merania skôr (26.11.2016), ako bolo verejné obstarávanie vyhodnotené (28.11.2016), skôr, ako bola podpísaná predmetná zmluva (29.11.2016) a ako nadobudla účinnosť (30.11.2016), čo je z dôvodu právnej istoty zúčastnených strán (verejného obstarávateľa a dodávateľa služby) neprijateľné a vytvára do budúcnosti mnohé riziká pre verejného obstarávateľa (písomne nedohodnutá cena, podmienky prijatia plnenia z hľadiska kvality, reklamácia, záruky a pod.).
  - *Odporúčanie*

Umožniť plnenie poskytovania služieb od dodávateľa až po vyhodnotení ponúk uchádzačov v procese verejného obstarávania, resp. po ukončení rokovacieho konania, dohodnutí podmienok a po uzatvorení zmluvy s úspešným uchádzačom, ktorá nadobudla právoplatnosť.
-
- *Zistenie*
    - B.1.1.2.** Nesprávny postup pri zadávaní podlimitnej zákazky – rozdelenie podlimitnej zákazky na poskytnutie služieb týkajúcej sa objektu mosta cez priehradu Ružín na ceste II/547 a neumožnenie hospodárskej súťaže.

Vzhľadom k funkčnej, časovej a miestnej súvislosti dvoch zákaziek, samostatne zadáných ako zákazky s nízkou hodnotou, t.j. zákazky na spracovanie štúdie možnosti statickej rekonštrukcie mosta a zákazky na vykonanie geologického prieskumu potrebného pre štúdiu a projekt rekonštrukcie mosta mal verejný obstarávateľ zadať tieto zákazky ako jednu podlimitnú zákazku.

Vzhľadom na konštrukčné riešenie, vady mosta zistené už v apríli 2016 (napr. 5 násobne vyšší limitný prieťah), ktoré sa nevyskytli u žiadneho z 29 mostov v 5. stavebnotechnickom stupni, ako aj podmienku odborne spôsobilej osoby na prevádzkovanie cesty (uložené opatrenie spočívajúce v zamedzení prejazdu motorových vozidiel s váhou vyššou ako 12,5 t a v obmedzení maximálnej povolenej rýchlosti prejazdu vozidiel na 30 km/hod), s odporúčaním urýchlenej rekonštrukcie, zvlášť za stavu ak kontrolovaný subjekt mal vedomosť, že podmienka prevádzkovania mosta (do 12,5 t a do 30 km/hod) nie je dodržiavaná a nevedel zabezpečiť vynútiteľnosť jej dodržiavania, kontrolovaný subjekt mohol a mal predpokladať potrebu neodkladnej rekonštrukcie mosta. Preto zákazka na spracovanie štúdie rekonštrukcie mosta a geologický prieskum sa mohla

zadat' bezodkladne po vykonaných meraniach a posúdení porúch mosta v marci a apríli 2016 ako zákazka podlimitná.

▪ *Predpis / kvalifikácia*

§ 10 ods. 1 a 2 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (od 18.04.2016).

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ sú povinní pri zadávaní zákaziek postupovať podľa tohto zákona.

Verejný obstarávateľ a obstarávateľ musia dodržať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

§ 6 ods. 16 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v platnom znení.

Zákazku nemožno rozdeliť ani zvoliť spôsob určenia jej predpokladanej hodnoty s cieľom znížiť predpokladanú hodnotu zákazky pod finančné limity podľa tohto zákona.

§ 113 ods. 2 zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní v platnom znení.

Verejný obstarávateľ vypracuje a pošle výzvu na predkladanie ponúk, oznámenie o použití priameho rokovacieho konania, informáciu o výsledku verejného obstarávania a oznámenie o zmene zmluvy alebo rámcovej dohody úradu elektronicky vo formáte a postupmi na prenos dostupnými na webovom sídle úradu na uverejnenie.

▪ *Zistenie*

B.2.1.1. Neefektívne vynaloženie verejných prostriedkov na obstaranie „štúdie možnosti statickej rekonštrukcie mosta cez priehradu Ružín“ v sume 23 400 eur s DPH vo vzťahu k riešeniu odstránenia havarijného stavu.

▪ *Predpis / zhodnotenie*

Zhodnotením použitia verejných prostriedkov na štúdiu možnosti statickej rekonštrukcie mosta cez priehradu Ružín vo vzťahu k realizovaným postupom kontrolovaného subjektu v procese odstránenia havarijného stavu mosta II/547 020 Ružín – rekonštrukcia, t.j. zhodnotením vzájomného pomeru medzi použitými prostriedkami a dosiahnutými výsledkami možno konštatovať, že nebola dodržaná zásada efektívneho použitia verejných prostriedkov z dôvodov:

1. V čase vyhlásenia mimoriadnej situácie, potreby urýchleného konania na odstránenie havárie bol zvolený proces zadania zákazky na vypracovanie technického riešenia – projektová štúdia, ktorý do termínu dodania štúdie (05.01.2017) trval 24 dní, a tiež proces odborného posudzovania tejto štúdie komisiou, ktorý od termínu dodania štúdie do termínu zasadnutia odbornej komisie (19.01.2017) trval ďalších 14 dní. Až následne po doplnkových meraniach 17.02.2017 nasledoval proces výberu realizátora podľa vypracovanej projektovej štúdie. Zvolený procesný postup umožnil predloženie technického riešenia 1 projektanta (priame rokovacie konanie), teda bez možnosti „súťaže“ viacerých návrhov technických riešení.
2. Pri výbere realizátora stavby v rámci priameho rokovacieho konania došlo až následne, na návrh 2 uchádzačov, k umožneniu „súťaže“ technických riešení prostredníctvom umožnenia predkladania variantných návrhov. Pôvodný návrh (spracovaná projektová štúdia pre SC KSK), pre účely odstránenia havarijného stavu mosta a naplnenia podmienok postupu vo verejnom obstarávaní v podobe nutnosti okamžitého konania smerujúceho k odstráneniu vzniknutého stavu, bol vyhodnotený v priamom rokovacom konaní z pohľadu hodnotených kritérií ako neúspešný.
3. Obstarávania v prípade havarijných situácií na princípe „realizátor súčasne navrhovateľ riešenia a projektant“ sú v aplikačnej praxi používané (Slovenská správa ciest).
4. Z pohľadu „zásady opatrnosti“ je výhodnejšie žiadať návrh od zhotoviteľa, nakoľko v rámci súťažných podmienok a následne zmluvného dojednanja ručí nielen za kvalitu stavebných prác, ale aj za funkčnosť svojho návrhu. Ak je zhotoviteľ súčasne

navrhovateľ technického riešenia a projektantom, eliminuje sa riziko sporu zodpovednosti za prípadné problémy vo funkčnosti (zodpovedný realizátor, alebo projektant).

Pre účely odstránenia havarijného stavu mosta a naplnenia podmienok kontrolovaným subjektom zvoleného postupu vo verejnom obstarávaní v podobe okamžitého konania smerujúceho k odstráneniu vzniknutého stavu boli verejné prostriedky na obstaranie „štúdie možnosti statickej rekonštrukcie mosta cez priehradu Ružín“ vynaložené neefektívne.

▪ *Odporúčanie*

Pri odstraňovaní havarijného stavu, ktorý je zdôvodňovaný časovou tiesňou nezavinenou verejným obstarávateľom, nerealizovať štúdie, ktoré sú opodstatnené pri realizáciách modernizácie a rekonštrukcie, ale s cieľom rýchleho uvedenia do prevádzkyschopného stavu vykonať priame rokovacie konanie - zmiešané obstarávanie na súčasné vypracovanie návrhu technického riešenia a realizácie odstránenia havárie, t.j. realizátor je súčasne navrhovateľ riešenia a projektant.

▪ *Zistenie*

B.2.2.1. Doklad súvisiaci s finančnou operáciou, na ktorom sa vykonáva overovanie základnou finančnou kontrolou, neobsahoval pri odsúhlasení rozpočtu vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, prípadne v nej pokračovať.

▪ *Predpis / kvalifikácia*

§ 7 ods. 3 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Osoby podľa odseku 2 vykonávajúce základnú finančnú kontrolu potvrdzujú na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou súlad so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 uvedením svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania základnej finančnej kontroly a vyjadrenia, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala.

§ 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Orgán verejnej správy finančnou kontrolou overuje, v súlade s cieľmi podľa odseku 3 a podľa povahy každej finančnej operácie alebo jej časti, jej súlad s

- a) rozpočtom orgánu verejnej správy na príslušný rozpočtový rok,
- b) rozpočtom orgánu verejnej správy na dva rozpočtové roky nasledujúce po rozpočtovom roku podľa písmena a), ak financovanie finančnej operácie alebo jej časti neskončí v príslušnom rozpočtovom roku a ide o realizáciu verejného obstarávania; to platí, ak je orgánom verejnej správy štátna rozpočtová organizácia, (*poznámka: uvedené platí pre štátnu RO*).
- c) osobitnými predpismi alebo medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú finančné prostriedky zo zahraničia,
- d) zmluvami uzatvorenými orgánom verejnej správy,
- e) rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov,
- f) vnútornými predpismi alebo inými podmienkami poskytnutia verejných financií neuvedenými v písmenách a) až f).

Opatrenia na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku

---

1. Pri zadávaní podlimitnej zákazky na poskytnutie služieb s predmetom zákazky, ktorý vecne, časovo a miestom súvisí so zákazkou určiť predpokladanú hodnotu zákazky ako súčet predpokladaných hodnôt jej jednotlivých častí, vyhnúť sa rozdeleniu predmetu zákazky vzhľadom na finančné limity a umožnením riadnej hospodárskej súťaže účasťou viacerých záujemcov, resp. uchádzačov dodržať princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov.
2. Zamestnanci vykonávajúci základnú finančnú kontrolu budú potvrdzovať na kontrolných listoch súlad so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a okrem uvedenia svojho mena a priezviska, podpisu, dátumu vykonania základnej finančnej kontroly uvedú pri všetkých skutočnostiach aj vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, prípadne v nej pokračovať.

V Košiciach dňa 2. januára 2018

Ing. Ľubomír Hudák, hlavný kontrolór